

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 10.4.2019.
COM(2019) 184 final

2019/0094 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Konvencije za očuvanje lososa u sjevernom Atlantiku u pogledu zahtjeva za pristup toj konvenciji koji je podnijela Ujedinjena Kraljevina

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Europske unije u tijelu osnovanom na temelju Konvencije za očuvanje lososa u sjevernom Atlantiku („Konvencija NASCO-a”) s obzirom na pristupanje Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske („Ujedinjena Kraljevina”) toj Konvenciji.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

Ujedinjena Kraljevina obavijestila je 29. ožujka 2017. Europsko vijeće o namjeri povlačenja iz Europske unije na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji. Stoga će Ujedinjena Kraljevina postati treća zemlja, a pravo Unije prestat će se na nju primjenjivati na dan stupanja na snagu sporazuma o povlačenju ili, ako do toga ne dođe, 13. travnja 2019., osim ako Europsko vijeće u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom jednoglasno odluči produljiti to razdoblje.

Do povlačenja iz Unije Ujedinjena Kraljevina ostaje država članica sa svim pravima i obvezama koji proizlaze iz Ugovorâ, uključujući poštovanje načela lojalne suradnje. Europsko vijeće u smjernicama od 29. travnja 2017. prepoznalo je potrebu da se, u međunarodnom kontekstu, uzmu u obzir posebnosti Ujedinjene Kraljevine kao države članice koja se povlači, pod uvjetom da ona poštuje svoje obveze i ostane lojalna interesima Unije dokle god je država članica.

Unija i Ujedinjena Kraljevina u pregovorima su dogovorile sporazum o povlačenju na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji, koji je 25. studenoga 2018. potvrdilo Europsko vijeće („sporazum o povlačenju”). Unutarnji postupci za sklapanje tog sporazuma u tijeku su na razini Unije¹. U četvrtom dijelu sporazuma o povlačenju predviđeno je prijelazno razdoblje tijekom kojeg će se pravo Unije, uključujući međunarodne sporazume koje je sklopila Unija, i dalje primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu i u njoj („prijelazno razdoblje”). Unija će obavijestiti svoje međunarodne partnere o posebnim dogovorima predviđenima u sporazumu o povlačenju u skladu s kojima bi se u prijelaznom razdoblju Ujedinjena Kraljevina smatrala državom članicom za potrebe međunarodnih sporazuma koje je sklopila Unija, uključujući Konvenciju NASCO-a.

U Komunikaciji Komisije „Pripreme za povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije 30. ožujka 2019.: akcijski plan za izvanredne situacije” od 13. studenoga 2018. utvrđene su mjere za nepredvidive situacije koje Komisija planira poduzeti ako na dan povlačenja sporazum o povlačenju ne stupi na snagu. U toj je komunikaciji Komisija navela mjere koje smatra neophodnima, istodobno podsjećajući da će u kasnijoj fazi možda biti potrebne dodatne mjere.

Europsko vijeće (članak 50.) 13. prosinca 2018. i 21. ožujka 2019. ponovno je pozvalo na intenzivniji rad u pogledu pripremljenosti i djelovanja u nepredvidivim situacijama, na svim razinama, s obzirom na posljedice povlačenja Ujedinjene Kraljevine, uzimajući u obzir sve moguće ishode.

¹ Vidjeti Odluku Vijeća (EU) 2019/274 od 11. siječnja 2019. o potpisivanju, u ime Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 471, 19.2.2019., str. 1.).

Konvencija NASCO-a trenutačno se primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu stoga što je Unija ugovorna stranka te konvencije. To će završiti na datum kada Ujedinjena Kraljevina više ne bude obuhvaćena Konvencijom NASCO-a kao država članica Unije.

Glavni cilj Konvencije NASCO-a jest „doprinijeti kroz savjetovanje i suradnju očuvanju, obnovi, povećanju i racionalnom upravljanju stokovima lososa, uzimajući u obzir najbolje znanstvene dokaze koji su joj dostupni”. Konvencija NASCO-a stupila je na snagu 1. listopada 1983. Depozitar Konvencije NASCO-a jest Vijeće Europske unije.

2.1. Organizacija za očuvanje sjevernoatlantskog lososa

Organizacija za očuvanje sjevernoatlantskog lososa međunarodna je organizacija osnovana na temelju Konvencije NASCO-a. Osnovana je uzimajući izravno u obzir posebne odredbe o katadromnim ribljim vrstama navedenima u članku 66. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. („UNCLOS”).

Konvencija se primjenjuje na stokove divljeg lososa koji migriraju izvan područja koja se nalaze u ribolovnoj jurisdikciji obalnih država Atlantika sjeverno od geografske širine 36°S.

NASCO je stoga nadležan za reguliranje ribolovne aktivnosti divljeg lososa na otvorenome moru u cijelom sjevernom Atlantiku. Bavi se i drugim relevantnim pitanjima povezanim s očuvanjem stokova divljeg lososa. U širem kontekstu NASCO razmatra daljnje odgovarajuće mjere za vode u jurisdikciji ugovornih stranaka kako bi se osiguralo preživljavanje divljeg atlantskog lososa.

NASCO ima pravnu osobnost, a u odnosima s ostalim međunarodnim organizacijama i na državnom području ugovornih stranaka ima pravnu sposobnost potrebnu za obavljanje svojih dužnosti i ostvarivanje svojih ciljeva.

2.2. NASCO

NASCO se sastoji Vijeća, triju regionalnih komisija (Komisija za Sjevernu Ameriku, Komisija za sjeveroistočni Atlantik, Komisija za zapadni Grenland) i Tajništva. U Vijeću su predstavnici svih ugovornih stranaka konvencije: Danska (s obzirom na Farske otoke i Grenland), Europska unija, Kanada, Norveška, Ruska federacija i Sjedinjene Američke Države. Francuska (s obzirom na Saint-Pierre-et-Miquelon) prisustvuje sastancima NASCO-a u svojstvu promatrača.

Europska unija stranka je Konvencije NASCO-a² jer je sadržaj njezinih aktivnosti obuhvaćen područjem primjene zajedničke ribarstvene politike, za koju Unija ima isključivu nadležnost. Države članice obuhvaćene su Konvencijom NASCO-a na temelju prava Unije.

Europska unija punopravna je članica Komisije za sjeveroistočni Atlantik i Komisije za zapadni Grenland. U Komisiji za Sjevernu Ameriku Europska unija ima pravo podnošenja prijedloga za regulativne mjere koje se odnose na stokove divljeg lososa koji potječe iz područja Unije i pravo glasanja o tim prijedlozima. U tu svrhu Unija se smatra članicom te Komisije ako se u njoj razmatraju takvi prijedlozi.

2.3. Predviđeni akt NASCO-a

Ako Vijeće NASCO-a to odobri, pristup Konvenciji NASCO-a ima svaka država s ribolovnom jurisdikcijom u sjevernom Atlantiku.

U svojem dopisu od 28. veljače 2019. Ujedinjena Kraljevina podnijela je predsjedniku Vijeća NASCO-a zahtjev za odobrenje pristupanja Konvenciji NASCO-a. Tajništvo NASCO-a 11. ožujka 2019. o tom je obavijestilo sve stranke konvencije, uključujući Europsku komisiju. U

² SL L 378, 31.12.1982., str. 24.

skladu s člankom 17. Konvencije NASCO-a kako bi se pristupanje Ujedinjene Kraljevine smatralo valjanim potrebno je prethodno odobrenje Vijeća NASCO-a.

Odluke Vijeća NASCO-a donose se tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih članova koji su glasovali za ili protiv. Glasovanje se može provesti samo pod uvjetom da je prisutno dvije trećine članova Vijeća.

Isprave o odobrenju ili pristupanju zatim se polažu kod Depozitara. Za svaku stranku koja Konvenciji NASCO-a pristupa nakon polaganja traženih isprava o ratifikaciji, odobrenju ili pristupanju, konvencija stupa na snagu na dan polaganja isprave o pristupanju.

Ujedinjena Kraljevina objasnila je da je njezin zahtjev podnesen u okviru planiranja djelovanja u nepredvidivim situacijama u slučaju da sporazum o povlačenju ne stupi na snagu. U svojem je zahtjevu Ujedinjena Kraljevina navela da „[u] slučaju da sporazum o povlačenju bude potpisan, ratificiran i odobren [...] Ujedinjena Kraljevina neće položiti ispravu o pristupanju na temelju koje bi bila primljena u članstvo NASCO-a kao zasebna država s učinkom od dana njezina povlačenja iz Europske unije.”

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Odlukom Vijeća Komisija bi se trebala ovlastiti da, u ime Unije, odobri pristupanje Ujedinjene Kraljevine Konvenciji NASCO-a, uzimajući u obzir sljedeći uvjet: s obzirom na trenutačnu neizvjesnost oko datuma i uvjeta povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije, Unija bi svoje odobrenje trebala priopćiti NASCO-u tek kad se pravo Unije prestane primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu.

Osnovni je cilj zajedničke ribarstvene politike, kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³, „osigurati da ribolovne aktivnosti budu ekološki, gospodarski i društveno održive i da se njima upravlja u skladu s ciljevima postizanja gospodarskih i društvenih koristi te koristi za zapošljavanje, obnove i održavanja ribljih stokova iznad razina koje mogu osigurati najveći održivi prinos i da pridonose dostupnosti zaliha hrane”.

U interesu je Unije da Ujedinjena Kraljevina surađuje u upravljanju stokovima lososa uz potpuno poštovanje odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. („UNCLOS”) i Sporazuma Ujedinjenih naroda o provedbi odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta od 4. kolovoza 1995. („UNFSA”) ili bilo kojeg drugog međunarodnog sporazuma ili norme međunarodnog prava.

U skladu s člankom 66. UNCLOS-a države iz čijih rijeka potječu stokovi anadromnih vrsta imaju prvenstveni interes i odgovornost za te stokove. Država iz koje potječu stokovi anadromnih vrsta mora osigurati njihovo očuvanje uvođenjem odgovarajućih regulativnih mjera u području ribarstva u svim vodama koje se nalaze na području od kopna do vanjskih granica njezina isključivog gospodarskog pojasa. Ako stokovi anadromnih vrsta migriraju u vode ili kroz vode od kopna do vanjskih granica isključivoga gospodarskog pojasa države koja nije država porijekla, ta država mora surađivati s državom porijekla radi očuvanja i upravljanja takvim ribljim stokovima.

Država porijekla anadromnih stokova i druge države koje love te stokove moraju se usuglasiti oko provedbe članka 66. UNCLOS-a. Takva se suradnja može uspostaviti u okviru regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom.

³ *SL L 354, 28.12.2013., str. 22.*

Ujedinjena Kraljevina, kao država porijekla i država s ribolovnom jurisdikcijom, ima legitimni interes na području primjene Konvencije NASCO-a jer su vode u isključivom gospodarskom području Ujedinjene Kraljevine i susjednom otvorenom moru dio područja primjene Konvencije NASCO-a.

Pristupanje Ujedinjene Kraljevine Konvenciji NASCO-a omogućit će Ujedinjenoj Kraljevini suradnju u pogledu nužnih mjera upravljanja i očuvanja koje se odnose na lososa uzimajući u obzir prava, interese i obveze drugih zemalja i Europske unije te obvezu obavljanja ribolovnih aktivnosti uz održivo iskorištavanje stokova.

S obzirom na legitimne ribolovne interese Ujedinjene Kraljevine na području primjene Konvencije NASCO-a, obvezu Ujedinjene Kraljevine da surađuje u pogledu nužnih mjera za upravljanje ribarstvom i potrebu da se nakon pristupa Ujedinjene Kraljevine konvenciji osigura obvezujući karakter odluka NASCO-a, Komisija preporučuje da se zahtjev Ujedinjene Kraljevine prihvati.

Predlaže se da Komisija bude ovlaštena obavijestiti Predsjednika Vijeća NASCO-a o stajalištu Unije kojim se podržava pristupanje Ujedinjene Kraljevine od trenutka prestanka primjene prava Unije na Ujedinjenu Kraljevinu te da u kontekstu Vijeća NASCO-a na kojem će se odlučivati o članstvu Ujedinjene Kraljevine glasa u skladu s tim.

Ako se Ujedinjena Kraljevina povuče iz Unije prema uvjetima iz sporazuma o povlačenju i s njim povezanog prijelaznog razdoblja, Unija će nakon potpisivanja sporazuma o povlačenju izvijestiti svoje međunarodne partnere, uključujući i ostale stranke Konvencije NASCO-a, da se tijekom tog prijelaznog razdoblja Ujedinjena Kraljevina treba smatrati državom članicom za potrebe međunarodnih sporazuma čija je Unija stranka.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma.”

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”⁴.

4.1.2. Primjena u predmetnom slučaju

Ako Vijeće NASCO-a to odobri, pristup Konvenciji NASCO-a ima svaka država s ribolovnom jurisdikcijom u sjevernom Atlantiku.

Odluke Vijeća NASCO-a donose se tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih članova koji su glasovali za ili protiv. Glasovanje se može provesti samo pod uvjetom da je prisutno dvije trećine članova Vijeća NASCO-a.

Pristupanje je okončano polaganjem isprave o pristupanju kod depozitara i stupa na snagu na dan primitka.

⁴ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka / Vijeće, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke od 61. do 64.

Depozitar izvješćuje sve potpisnice i sve stranke pristupnice o svim položenim ispravama o odobrenju ili pristupanju te ih obavješćuje o datumu i strankama za koje ta konvencija stupa na snagu.

Kad stupi na snagu, pristup Ujedinjene Kraljevine bit će obvezujući prema međunarodnom pravu u skladu s člankom 17. stavkom 3. Konvencije NASCO-a i može presudno utjecati na sadržaj zakonodavstva EU-a.

Predviđenim se aktom ne dopunjuje niti mijenja institucionalni okvir Konvencije NASCO-a. Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalnoppravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalnoppravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima nekoliko ciljeva ili nekoliko elemenata te ako se može utvrditi da je jedan od tih ciljeva ili elemenata glavni, a drugi samo sporedni, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnopravnoj osnovi, to jest onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

4.2.2. Primjena u predmetnom slučaju

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zajedničku ribarstvenu politiku.

Stoga je materijalnoppravna osnova predloženih odluka članak 43. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 43. u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a,

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Konvencije za očuvanje lososa u sjevernom Atlantiku u pogledu zahtjeva za pristup toj konvenciji koji je podnijela Ujedinjena Kraljevina

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
budući da:

- (1) Konvencija za očuvanje lososa u sjevernom Atlantiku⁵ („Konvencija NASCO-a”) odobrena je Odlukom Vijeća 82/886/EEZ⁶ i stupila je na snagu 1. listopada 1983.
- (2) Ujedinjena Kraljevina dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o namjeri povlačenja iz Unije na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji. Ugovori će se na Ujedinjenu Kraljevinu prestati primjenjivati od dana stupanja na snagu sporazuma o povlačenju ili, ako do toga ne dođe, 13. travnja 2019., osim ako Europsko vijeće, u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom, jednoglasno odluči produljiti to razdoblje.
- (3) Do povlačenja iz Unije Ujedinjena Kraljevina ostaje država članica sa svim pravima i obvezama koji proizlaze iz Ugovorâ, uključujući poštovanje načela lojalne suradnje.
- (4) Europsko vijeće u smjernicama od 29. travnja 2017. prepoznalo je potrebu da se, u međunarodnom kontekstu, uzmu u obzir posebnosti Ujedinjene Kraljevine kao države članice koja se povlači, pod uvjetom da ona poštuje svoje obveze i ostane lojalna interesima Unije dok je država članica.
- (5) Sporazum o povlačenju sadržava dogovore za primjenu odredaba prava Unije na Ujedinjenu Kraljevinu i u njoj nakon datuma na koji se Ugovori prestanu primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu („prijelazno razdoblje”). Ako taj sporazum stupi na snagu, zakonodavstvo Unije, uključujući međunarodne sporazume čija je Unija stranka, u skladu s tim sporazumom nastaviti će se primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu i u njoj tijekom prijelaznog razdoblja te će se prestati primjenjivati nakon isteka tog razdoblja.
- (6) Konvencija NASCO-a trenutačno se primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu stoga što je Unija ugovorna stranka te konvencije.
- (7) U skladu s člankom 17. stavkom 3. Konvencije NASCO-a, pristup konvenciji, uz uvjet odobrenja Vijeća Organizacije za očuvanje sjevernoatlantskog lososa, osnovane Konvencijom NASCO-a, ima svaka država koja ima ribolovnu jurisdikciju u sjevernom Atlantiku ili je država porijekla stokova lososa.

⁵ SL L 378, 31.12.1982., str. 25.

⁶ Odluka Vijeća 82/886/EEZ od 13. prosinca 1982. o sklapanju Konvencije za očuvanje lososa u sjevernom Atlantiku (SL L 378, 31.12.1982., str. 24.).

- (8) Ujedinjena Kraljevina podnijela je 28. veljače 2019. zahtjev za pristupanje Konvenciji NASCO-a kao ugovorna stranka s obzirom na mogući izostanak sporazuma o povlačenju do datuma prestanka primjene Ugovora na nju.
- (9) U skladu s člankom 66. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS)⁷ države iz čijih rijeka potječu stokovi anadromnih vrsta imaju prvenstveni interes i odgovornost za te stokove. Država iz koje potječu stokovi anadromnih vrsta mora osigurati njihovo očuvanje uvođenjem odgovarajućih regulativnih mjera u području ribarstva u svim vodama koje se nalaze na području od kopna do vanjskih granica njezina isključivog gospodarskog pojasa. Ako stokovi anadromnih vrsta migriraju u vode ili kroz vode od kopna do vanjskih granica isključivoga gospodarskog pojasa države koja nije država porijekla, ta država mora surađivati s državom porijekla radi očuvanja i upravljanja takvim ribljim stokovima.
- (10) Kako bi se spriječilo neodrživo ribarstvo, u interesu je Unije da Ujedinjena Kraljevina surađuje u upravljanju stokovima lososa uz potpuno poštovanje odredaba UNCLOS-a i Sporazuma Ujedinjenih naroda o provedbi odredaba Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora od 10. prosinca 1982. u pogledu očuvanja i upravljanja pograničnim ribljim naseljima i stokovima vrlo migratornih vrsta od 4. kolovoza 1995. (UNFSA)⁸ ili bilo kojeg drugog međunarodnog sporazuma ili norme međunarodnog prava.
- (11) Kako je predviđeno člankom 66. UNCLOS-a, oko provedbe tog članka moraju se usuglasiti država porijekla anadromnih stokova i druge države koje love te stokove. Takva se suradnja može uspostaviti u okviru regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom.
- (12) Pristupanje Ujedinjene Kraljevine Konvenciji NASCO-a omogućit će Ujedinjenoj Kraljevini suradnju u pogledu nužnih mjera upravljanja i očuvanja uzimajući u obzir prava, interese i obveze drugih zemalja i Unije kako bi se osiguralo obavljanje ribolovnih aktivnosti uz održivo iskorištavanje predmetnih stokova lososa.
- (13) Stoga je u interesu Unije da odobri zahtjev za pristup Konvenciji NASCO-a koji je podnijela Ujedinjena Kraljevina od trenutka prestanka primjene prava Unije na Ujedinjenu Kraljevinu.

⁷ SL L 179, 23.6.1998., str. 3.

⁸ SL L 189, 3.7.1998., str. 14.

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u Vijeću Organizacije za očuvanje sjevernoatlantskog lososa osnovane Konvencijom za očuvanje lososa u sjevernom Atlantiku jest da se odobri zahtjev za pristup Ujedinjene Kraljevine toj konvenciji pod uvjetom da odobrenje stupi na snagu od trenutka prestanka primjene prava Unije na Ujedinjenu Kraljevinu.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*